

Verklaring ongunstige effecten op duurzaamheid (Principal Adverse Sustainability Impacts) – Pensioenfonds SNS REAAL

[LEI Code 724500TO02N4JS8FDY96]

Pensioenfonds SNS REAAL wordt aangemerkt als "financiële marktdeelnemer" in de zin van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (EU/2019/2088) [SFDR]. Financiële marktdeelnemers, waaronder het pensioenfonds, zijn verplicht een verklaring op de website te plaatsen waaruit is op te maken of deze negatieve duurzaamheidsimpact meewegen en hoe het due diligence beleid daarop is afgestemd.

Binnen de SFDR-wetgeving zijn meerdere duurzaamheidsfactoren gedefinieerd, welke betrekking hebben op onder meer ecologische en sociale kwesties, waaronder mensenrechten en arbeidsverhoudingen. Het pensioenfonds heeft deze verklaring per 15 december 2022 opgesteld omdat het pensioenfonds rekening houdt met de belangrijkste ongunstige effecten in de zin van de SFDR-verordening. Dit betekent dat het pensioenfonds beleggingsbeslissingen neemt, waarbij het actief één of meerdere negatieve effecten duurzaamheid meeneemt. Deze verklaring maakt deel uit van de vanuit de SFDR vereiste transparantie en dient als informatieverstrekking aan deelnemers van het pensioenfonds. Het pensioenfonds zal jaarlijks een verklaring omtrent ongunstige effecten op de website plaatsen. Deze verklaring bevat de volgende onderdelen:

1. Beschrijving van de ongunste effecten
2. Beschrijving van beleid/proces ter identificatie en prioritering van ongunstige effecten (due diligence)
3. Betrokkenheidsbeleid
4. Commitment aan Internationale Standaarden

1. Beschrijving van de ongunstige effecten

Het pensioenfonds voert een Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) Beleid, waarbij meerdere beleidsopties binnen de discretionaire mandaten worden ingezet, waaronder *Uitsluiten*, *ESG-integratie* en *Impactbeleggen*. Het pensioenfonds kan één of meerdere van deze beleidsopties inzetten om één of meerdere ongunstige effecten op duurzaamheid te beheersen. Daarnaast heeft het pensioenfonds blootstelling naar beleggingsfondsen. In het selectiebeleid voor de beleggingsfondsen houdt het pensioenfonds naast bovengenoemde beleidsopties ook rekening met de wijze waarop de beheerder de beleidsoptie *Stemmen & Engagement* heeft ingevuld. In onderstaand overzicht is weergegeven welke ongunstige effecten het pensioenfonds integreert in het MVB-beleid, inclusief de wijze waarop de ongunstige effecten worden beheerst.

# & entiteit	Ongunstig Effect	Beschrijving Ongunstig Effect	Beheersmaatregel
1 Ondernemingen	Broeikasgasemissies (BKG)	Scope 1, Scope 2, Scope 3 en totale emissie-equivalenten. Dit betreft absolute CO2-emissies en equivalenten hiervan zoals waterstof, methaan e.d. die ofwel door de onderneming zelf zijn gerapporteerd, dan wel via een model van de externe dataleverancier zijn geschat. Deze grootheid wordt uitgedrukt in ton CO2 en vervolgens toegewezen naar de omvang van de beleggingen als fractie van de totale ondernemingswaarde (EVIC).	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: CO2-reductiedoelen voor één of meerdere substrategieën, allocatie naar groene obligaties, uitsluiten. Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor klimaatrisico's in brede zin en decarbonisatieplannen van ondernemingen in de beleggingsportefeuille in het specifiek.

2 Ondernemingen	Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk. Dit zijn de CO-emissies van de ondernemingen voor het deel waar het pensioenfonds in belegd is, per 1 mln belegd vermogen.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: CO2-reductiedoelen voor één of meerdere substrategieën, allocatie naar groene obligaties, uitsluiten. Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor klimaatrisico's in brede zin en decarbonisatieplannen van ondernemingen in de beleggingsportefeuille in het specifiek.
3 Ondernemingen	BKG-intensiteit	BKG intensiteit van ondernemingen waarin het pensioenfonds is belegd. Dit betreft de CO2-emissies van de ondernemingen voor het deel waar het pensioenfonds is belegd, per 1 mln omzet.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: CO2-reductiedoelen voor één of meerdere substrategieën, allocatie naar groene obligaties, uitsluiten. Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor klimaatrisico's in brede zin en decarbonisatieplannen van ondernemingen in de beleggingsportefeuille in het specifiek.
4 Ondernemingen	Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel van investeringen in bedrijven dat actief is in de sector fossiele brandstoffen. Dit is gebaseerd op ondernemingen die inkomsten halen uit exploratie, mijnbouw, winning, distributie of raffinage van verschillende soorten fossiele brandstoffen.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: CO2-reductiedoelen voor één of meerdere substrategieën, allocatie naar groene obligaties, uitsluiten.
5 Ondernemingen	Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie en opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds. Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor klimaatrisico's in brede zin en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen van ondernemingen in de beleggingsportefeuille in het specifiek.
6 Ondernemingen	Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaateffecten	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: CO2-reductiedoelen voor één of meerdere substrategieën. Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor CO2-reductieplannen van ondernemingen met een groot klimaateffect.
7 Ondernemingen	Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds. Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor biodiversiteit.

8 Ondernemingen	Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds. Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor watergebruik.
9 Ondernemingen	Aandeel gevaarlijke afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds. Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor chemicals & Waste management.
10 Ondernemingen	Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en ontwikkeling (OESO)	Blootstelling naar ondernemingen die de principes van het UN Global Compact of de principes van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen op grove wijze schenden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Uitsluitingsbeleid.
11 Ondernemingen	Ontbreken van procedures en compliancemechanisme en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Blootstelling naar ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtsnoeren kunnen worden aangepakt	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: uitsluitingsbeleid.
12 Ondernemingen	Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor gelijke beloning
13 Ondernemingen	Genderdiversiteit raad van bestuur	Ratio man/vrouw in het bestuur van ondernemingen waarin het pensioenfonds belegt	Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor bestuursdiversiteit, inclusief genderdiversiteit.
14 Ondernemingen	Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Blootstelling naar ondernemingen betrokken bij productie of verkoop van controversiële wapens.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Uitsluitingsbeleid op controversiële wapens
15 Landen	BKG-intensiteit	GHG intensiteit van landen waarin het pensioenfonds is belegd.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
16 Landen	Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	Aantal landen (absoluut en relatief) met sociale schendingen, gemeten tegen internationale verdragen, principes van de Verenigde naties of waar relevant nationale wetgeving.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Landen uitsluitingsbeleid
17 Vastgoedactiva	Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
18 Vastgoedactiva	Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
4 Ondernemingen	Beleggingen in ondernemingen zonder	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: CO2-

Optionele klimaatindicator	initiatieven voor koolstofemissiereductie	beogen	reductiedoelen voor één of meerdere substrategieën. Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor klimaatrisico's in brede zin en decarbonisatieplannen in het specifiek.
14 Ondernemingen Optionele Sociale indicator	Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen van beleggingen in ondernemingen	Aantal ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen die verband houden met de ondernemingen waarin is belegd, op basis van een gewogen gemiddelde	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Uitsluitingsbeleid. Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor mensenrechtenschendingen in brede zin.

Data

Om bovenstaande ongunstige effecten te kunnen meten en te kunnen beheren maakt het pensioenfonds gebruik van meerdere databronnen. Het pensioenfonds maakt voor beleggingsadviezen en -rapportages gebruik van een fiduciair adviseur. Via de fiduciair adviseur maakt het pensioenfonds gebruik van de daar aanwezige databronnen. Het gebruik van bronnen kan door de tijd heen wijzigen. Per publicatiedatum wordt gebruik gemaakt van onderstaande bronnen.

Ongunstig Effect	Databron
1 t/m 4 voor ondernemingen 6, 7, 10, 11, 14, 20 voor ondernemingen Optionele klimaatindicator 4 voor ondernemingen Optionele sociale indicator 14 voor ondernemingen	Sustainalytics PAI Data Solution & ISS Climate Sustainalytics PAI Data Solution Sustainalytics PAI Data Solution Sustainalytics PAI Data Solution en/of Sustainalytics Controversy Score
16 voor landen	Sustainalytics PAI Data Solution

Governance

Het Bestuur van het pensioenfonds is eigenaar van het dossier Maatschappelijk Verantwoord Beleggen en heeft de implementatie ervan uitbesteed aan de Beleggingscommissie. De beleggingscommissie, aangevuld met externe vermogensbeheerspecialisten en ondersteund door adviezen van de fiduciair adviseur, meet, monitort en rapporteert over de door het pensioenfonds geprioriteerde ongunstige duurzaamheidseffecten. Hierbij wordt ook periodiek beoordeeld of de ingezette beheersmaatregelen effectief zijn, en kunnen voorstellen voor aanscherping of aanpassing worden gemaakt.

2. Beschrijving van beleid/proces ter identificatie en prioritering van ongunstige effecten

Het pensioenfonds hanteert beleid en processen ter identificatie, prioritering en beheersing van ongunstige effecten. Het fonds past normatieve MVB criteria toe op de ondernemingen waarin het fonds kan beleggen. Deze criteria zijn gebaseerd op universeel geaccepteerde principes voor ondernemingsgedrag, waaronder die van het VN Global Compact en de OECD-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen. Voor de discretionaire mandaten geldt dat het fonds het beleggingsuniversum periodiek screent op grove schendingen van deze principes. Hierbij prioriteert het pensioenfonds de meest structurele en impactvolle schenders. Deze ondernemingen worden toegevoegd aan de uitsluitingslijst van het fonds en worden geweerd van de beleggingsportefeuille (voor discretionaire mandaten). Het kan zijn dat het fonds ook criteria toepast voor

producten die ongunstige effecten hebben. In dat geval worden deze ook van de beleggingsportefeuille geweerd.

Ongunstige effecten die niet leiden tot een uitsluiting worden via het stem- en engagementbeleid van het pensioenfonds gemitigeerd.

Wanneer er sprake is van beleggingsfondsen, zal het pensioenfonds het beleid en processen ter identificatie, prioritering en beheersing van ongunstige effecten van de fondsbeheerder beoordelen en meewegen in het selectiebeleid.

3. Betrokkenheidsbeleid

Het pensioenfonds wenst binnen de eigen invloedssfeer invloed aan te wenden om ongunstige effecten van beleggingen op duurzaamheid te adresseren en mitigeren. Hiervoor zet het fonds geen eigen engagementbeleid in en kan het vanwege fondsbeleggingen geen eigen stembeleid toepassen. Daarmee is het betrokkenheidsbeleid in handen van de aangestelde beheerders, en integreert het pensioenfonds dit in het selectiebeleid. Dit is beschreven in het MVB-beleid.

4. Commitment aan Internationale Standaarden

Het fonds laat zich leiden door internationale breed geaccepteerde normenkaders voor ondernemingsgedrag en zet het beleid hierop in. Hierbij vormen het VN Global Compact en de OECD-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en het Klimaat Akkoord van Parijs de basis. De thema's die onder deze internationale standaarden vallen zijn in het MVB-beleid verder beschreven.